



محسن کریم

Muhsin_km@yahoo.com

Mobile: 078 2134 9087

ئەنقالی ئەفسانە و ئەنقالی راستەقینە!

کارەساتی ئەنقالكردنی دانیشتوانە گوندنشینەکانی کوردستانی عێراق، لە بیرەوهری خەلکی کوردستاندا تا ماوهیهکی دوردریژیش لە میژووی روودانی ئەم کارەساتە ئینسانیه هەر دەمیئیتەوه. بۆ ماوهیهکی زیاتریش کاریگهریهکهی لەسەر شیوازی ژیان و باری نهفسی ئەو کهسانەدا دەمیئیتەوه که لەم کارەساتە تراژیدییه بهجیماوون!

ئە رووداوه وهکو بهرهمی سیاسهتی نهتهوهپهرستی و شوڤینیزی ناسیونالیزی عهرهبی له بیروهری ئەو خهڵکهدا تۆمار بووه. سیاسهتیک که کارهساتی

ههلهبجهی خولقاندو دهیان سالییش بوو کوردستانی عێراقی له دانیشتوانهکهی کردبووه زیندانیکێ داخراوو چهند سهردابیکێ تاریکی ئەشکهنجهو سیدارهو کوشتاری روژانه. تهحقیرو سوکایهتیکردن به کهرامهت و حورمهت و ژیانی خهڵک سناریویهکی دووبارهی روژانه بوو که رقو کینهی نهتهوهیی پهره پێ دهدا! سیاسهتیک که دانیشتوانی کوردزمانی عێراقی وهکو بونهوهریکێ نزمو له خوارهوه تهماشادکردو بهم پێیهش چوارچیوهی مافهکانی بۆ دیاری دهکردن! له دهیان سالی رابردوودا، خهڵکی کوردستان گیرۆدهی دهستی ئەم ناسیونالیزمه شوڤینیزستهی عهرهب بووه که رژیمی بهعسیش نوینهری پراوپری ئەم شوڤینیزمه نهتهوهیییهی ناسیونالیزی عهرهب بوو.

کارهساتی ئەنقال بۆ ناسیونالیزی کورد بوو به سهرچاوهی نان و کهسابهتی سیاسی که چهندین ساله بههرهکیشی لیدهکهن. ئەم کارهساته ئینسانیه بۆ ئەوان وهسیلهیهکی کهم مهسرهف بووه که خۆیانی پیوه بکهنه نوینهری مهزئومیهتی خهڵکی کوردستان لهبهرچاوی رای گشتی جیهانی و ناخویی. رهوابوون و شهعهیهتی سیاسهت و ئامانج و بهرژوهندییهکانی ناسیونالیزی کوردو حیزبهکانی خۆیانی لیوه وهربگرن و بیکهنه دهستمایهی سیاسی خۆیان بۆ بهندو بهستو وهگرتنی ئیمتیازی سیاسی و مالی له لایهنه جیهانی و محلهیهکان و بۆ شهریکبوون لهدهسهلاتی سیاسی له ناستی ناوخویی دا. ئەمهش له کاتییدا که کهمترین بهرپرسیاریتی ئینسانیهیان بهرامبهر به پاشماوهکانی ئەم کارهساته له ژنان و منالان و کهسوکاری ئەنقالکراوهکان نیشان نهداوه، نهخوازهلال نیشاندانی بهرپرسیاریتی سیاسی بهرامبهر بهم کارهساته ترسناکه وهکو سیاسهتیک و حملهیهکی پاکسازی نهتهوهیی. له راستیدا ژیانی کولله مهرگی و ئیهمال کراوی ئەو ههزاران ئینسانه له ئەنقال بهجیماوهی که له ئۆردوگاگانی صمودو شوورش و باقی ئۆردوگاگانی دیکهدا دهژین، بیرهوههری تالی ئەو کارهساتهیان وهکو شانۆگهریهکی روژانه نمایش دهکاتهوه!

رۆشنبیرانی ناسیونالیزستی کوردیش ههموو سالییک شیوهنیک بهم بۆنهیهوه دائهئین. چهند ووتارو شیعر و پهخشانی فرمیسکاوی لهسەر لاپههری روژنامه و گوڤارو سایتهکاندا بلاو

دەكەنەو. ئىتر تەواوا! بۇ ئەم ئىنسانە دۇناسكانە و ھەندى جارىش خۇشخەيالانە، ئەم كارەساتە تەنھا لە سنورى عەزابى وىژاندا دەمىنئىتەو، كە دەبى ھەموو سالىك بە پىچەوانەى وىژدانى بى بەزەبى و دلى رەق و بەرژەو ھەندى پەرسىتى سىياسەتمەدارانى ھەلپەرسىتى ناسىوئالىستى كوردەو، بۇ ماو ھەك لەگەل ئەو عەزابەدا خۇيان و خەلك بژىن!

بەم پى بە ئەنفال وەكو سىنارىوئەكى ئەفسانەبى لى دىت كە ناسىوئالىزمى كورد لە رىگايەو بەرژوى سىياسى خوى داىن دەكات و دەيكاتە فېتشىكى ناسىوئالىستى لە بابەتى كاو و زوحاك و... ئەو ھەكانى داھاتووى كوردستانى پى ئەسىرو دىلى ئاىدىوئالوجىاي ناسىوئالىزم و كوردايەتى دەكات. رۇشنىبىرانى ناسىوئالىستى كوردىش دەيكەنە تراژىدىايەكى ئەفسانەبى كە ھەر سالە بۇ جولاندى وىژدانى ناسىوئالىستى يادىكى دەكەنەو.

ئەنفال كارەساتىكى سىروشتى نەبوو، تەنھا كارەساتىكى ئىنسانىش نىبە، تا خەلكى كوردستان ھەر سالە بۇ يادكردنەو ھى قوربانىھەكان ماتەمىك بگىرن يان پەيكەرى رەمزىيان بۇ دروست بكرىت! ئەنفال فېتشى پىروژىي كوردايەتى و چىروكىكى تراژىدى مىللى نىبە! ئەنفال رووداوىكى سىياسى- ئىنسانىبە راستەقىنە و ئاكامى مەنتقى سىياسەتى شوقىنىستى و خۇ بەزلزانى نەتەو پەرسىتەنەى ناسىوئالىزمى عەرب بوو لە سەردەمى دەسەلاتدارىتى رژىمى بەعسدا. بۇبە مامەلەكردنى راستەقىنەى ئەم رووداو سىياسى- مىژووى- ئىنسانىبە بىننىبەتى وەكو ئەلقەبەكى خەتەرنەك و ھاوكات كارەساتبار لە زنجىرەى ستمەى نەتەوايەتى لە كوردستانى عىراق لە لاىەن دەسەلاتە ناوھندىبە نەتەو پەرسىتە عەربەبەكانەو.

وھلامى سىياسى بەم رووداو و مەسئولىەت نىشاندانى سىياسى و ئىنسانى بەرامبەر بە خەلكى كوردستان و كەسوكارى ئەنفالكاراوەكان، لەرىشەو ھەلتەكاندى ئەو زەمىنە و ھەلومەرجه سىياسى و كۆمەلەبەتى و ئاىدىوئالوژىبەبە كە ئەم كارەساتەى خولقاند. ئەمەش بە سادەبى ماناى ئەو ھەبە كە كىشەى كورد لە عىراقدا لە رىگاي بەرپاكردنى رىفراندۆمىكى ئازادانەو بۇ خەلكى كوردستان چارەسەر بكرىت. خەلكى كوردستان برىارى سىياسى خۇيان بەدەن دەربارەى مانەو ھەبە مانەو لە چوارچىو ھەبە وولاتەدا كە بەھوى دەسەلاتە سىياسىبەكەبەو دووچارى ئەنفال و باقى كارەساتەكانى دىكە بوون كە ئىستاش، سەربارى دارمانى رژىمى نەتەو پەرسىتە بەعس، ھەلومەرجه زەمىنەى درىژەكىشەى ھەمان ستمە و چەوسانەو ھەبە نەتەو ھەبەى لەجى خۇياندا ماونەتەو. پۆستى سەروك كۆمارى تالەبانىش نەك ئەم ھەلومەرجه كۆتايى پى ناھىنى و ئەم زەمىنەبە ووشك و بەيار ناكات بەلكو تەرو پاراوترى دەكات و چارەسەرى كىشەى كورد دەخاتە كەنارەو.

بۇبە دوا قسە ئەو ھەبە كە ئەنفال راستەقىنە، يانى كىشەى كورد، كىشەى كوردىش چارەسەرى سىياسى دەوئت. ئەم چارەسەرەش تەنھا و تەنھا لە رىگاي برىارى سىياسى خەلكەو بەكرىت چارەسەرىكى ئىنسانى و عادىلانە بىت، ئەوئىش بەرپاكردنى رىفراندۆمە. كە من دۇننام خەلكى كوردستانىش وەكو ئىمە، حىزبى كۆمۇنىستى كرىكارىبى عىراق، پىيان واىە كە لەو رىفراندۆمەدا دەبىت دەنگ بە جىابوونەو ھەبە كوردستان بەرى.